

Mait Murumets

Seda sportliku rühiga härrasmeest, kellel on alati kuhugi kiire, teavad Pärnus paljud. Tööpäeva sissejuhatuseks astub ta hommikuti läbi Pärnu Vanalt Turult, kus vestleb oma sõprade, vanavara kogujate ja müüjatega. Edasi viib tee Nikolai tänavasse madala maja juurde, mille hoovipoolse trepi kohal ilutseb silt "Antikvariaadikelder". Siin tuhandete vanade raamatute, ajakirjade, ajalehtede, ürikute ja esemete vahel veedab ta suurema osa päevast.

Selle poe pidaja Olaf Esna arvab, et iga kirjatükk ja foto on hetk jäädvustatud ajalugu. Oma tähelepanekuid ei hoia ta pelgalt iseendale, vaid tutvustab Pärnu Postimehe püsiautorina ka laiemale avalikkusele. Tema sulest ilmunud kirjutised Pärnu ajaloost koos fotodega pakuvad huvi paljudele ja on väga loetavad.

1934. aastal sündinud Olaf Esna on mitmekülgne inimene. 14 aastat (1981-1995) oli ta Pärnu teatri direktor ja hulk aastaid Pärnu ühiskondlike liiklusinspektorite nõukogu ase-esimees.

Seda on parasjagu nii palju, et Eesti Vabariigi iseseisvuspäeva puhul president Toomas Hendrik Ilveselt riiklike teenetemärkide saajate hulgas on ka Pärnumaal kohaliku elu edendaja Olaf Esna.

Autasustatu suhtub sellesse temale omase huumoriga: "Olen prae-gu natuke segaduses, et kes, pagan, mind sinna esitas. Mis kohalikku elu sa siin keldris ikka edendad!"

See on muidugi maitseküsimus. Õigem olnuks teda iseloomus-tada sõnadega arhivaar, bukinist, vanavara koguja...

Kõrge autasu puhul esitasin O. Esnale kaks küsimust. Kuidas võr-relda kahte teatrit - nõukogudeaegset ja praegust? "Materiaalselt on teatril kitsas iga riigikorra ajal. Rahakoti paksust tuleb jälgida kogu aeg. Nüüd on teatritel rohkem vabadust. Eelmise korra ajal oli teater partei ideoloogilise surve all. Kirjutati täpselt ette, kui palju tuleb mängida klassikat ning vene ning vennasrahvaste autorite loomingut. Nüüd on suund jälle kergema sisuga kassatükkidele, mis pole samuti päris õige. Hea, et masu ajal jäid meie teatrid ellu. Lätis läks nii mõnigi teater hingusele."

Kuidas leppida sellega, et üldsus ei osale enam avaliku korra kaitsel? Ei ole enam rahvamalevat ega ühiskondlikke liik-lusinspektoreid. Tegutseb ainult naabrivalve. Abipolitseinikuks saamine on keeruline, käib läbi testide ja katsete. "Nüüd on teised ajad, midagi pole parata. Keegi ei lähe enam oma vabast ajast tänavale korda pidama ega oma autoga ja kalli bensiiniga liiklust kontrollima."

Uus autasu ei ole Olaf Esnal esimene. "Olen saanud medali "Eeskujuliku töö eest ühiskondliku korra kaitsel". Tänu Pärnu Posti-mehele on mul suur papa Jannseni medal ning Pärnu linna vapimärk. Varsti on rind aurahadest lookas." Huumor ei ole siingi liiast.